

Đoàn nghị Chính phủ xem xét đề u chỉnh tăng h c phí m t t l h p lý nh t đ nh

Vi t b i Ban Biên T p

Th hai, 25 Tháng 9 2023 08:46 - L n c p nh t cu i Th hai, 25 Tháng 9 2023 08:56

Đoàn nghị Chính phủ xem xét đề u chỉnh tăng h c phí m t t l h p lý đ đ m b o hài hòa g i a n đ nh vĩ mô n n kinh t và đ m b o ho t đ ng cho CSGDDH công l p.

V a qua, B Giáo d c và Đào t o đã trình Chính phủ đ xu t đề u chỉnh tăng h c phí năm h c 2023-2024 v i b c đ i h c.

Thông tin trên đ c B Giáo d c và Đào t o nêu trong t trình g i Chính phủ v đ th o s a đ i, b sung m t s đề u c a Ngh đ nh 81 quy đ nh c ch thu, qu n lý h c phí các tr ng đ i h c và đ a ph ng c n c.

Theo đó, B Giáo d c và Đào t o nêu khó khăn, n u h c phí năm h c 2023-2024 th c hi n theo [Ngh đ nh 81](#) thì m c tr n s tăng cao, có kh i ngành tăng lên g n 100% so v i năm h c tr c, v i c này tr thành gánh n ng r t l n v i xã h i.

Nguyên nhân c a v i c tăng cao này do 3 năm qua (2021, 2022, 2023), Chính phủ đã yêu c u các tr ng đ i h c, các đ a ph ng không tăng h c phí so v i năm 2020 nh m h tr ng i dân ch u nh h ng n ng n trong và sau đ ch Covid-19.

Nh v y, l trình h c phí theo Ngh đ nh 81 k t khi ban hành năm 2021 đ n nay ch a đ c áp đ ng, m c thu h c phí đã không tăng trong 3 năm h c v a qua.

Đoàn nghị Chính phủ xem xét đề u chỉnh tăng m c h c phí m t t l h p lý

Trao đ i v i phóng viên T p chí đ i n t Giáo d c Vi t Nam, Phó Giáo s , Ti n sĩ Lê Anh Ph ng - Giám đ c Đ i h c Hu cho bi t: “Ch tr ng không tăng h c phí c a Chính phủ trong b i c nh hi n nay là ch tr ng phù h p đ n đ nh kinh t vĩ mô, ki m soát l m phát, b o đ m an sinh xã h i, n đ nh đ i s ng nhân dân, v i c không tăng h c phí đ gi m gánh n ng cho ng i dân và cũng là chia s v i các gia đình ng i h c nh ng khó khăn trong giai đo n đ ch Covid-19 nh h ng h t s c n ng n v a qua.

Tuy nhiên, đối với các cơ sở giáo dục đối hình công lập trong 3 năm học liên tiếp không được điều chỉnh tăng hoặc giảm phí, trong bối cảnh lạm phát tăng, chi phí cho đào tạo ngày càng cao, mức lương cơ sở tăng 20,8% từ ngày 01/7/2023, ngân sách nhà nước cắt giảm hàng năm trung bình 5-10%, các bất cập về cơ chế hoàn toàn ngân sách nhà nước khi thực hiện lộ trình chuyển tài chính theo quy định khiến nguồn lực của các cơ sở giáo dục đối hình công lập bị cắt giảm, không đủ kinh phí để tu bổ nâng cao chất lượng đào tạo, đảm bảo cơ sở vật chất và đội ngũ, điều này ảnh hưởng rất lớn đến chất lượng đào tạo và nghiên cứu khoa học”.

Phó Giáo sư, Tiến sĩ Lê Anh Phụng cũng chia sẻ thêm một số khó khăn trong thực tiễn hoạt động của Đội hình Huấn: “Bên cạnh khó khăn như các cơ sở giáo dục đối hình công lập khác như đã nêu ở trên, hạn chế về chi phí các ngành của Đội hình Huấn đang áp dụng theo Nghị định 86/2015/NĐ-CP, được duy trì suốt 3 năm học vừa qua, gây khó khăn nâng cao [chất lượng đào tạo](#), nguồn kinh phí để cơ sở vật chất, đội ngũ nhân sự phục vụ ngành của đội hình bị cắt giảm.

Hiện nay, Đội hình Huấn có 4 đơn vị được Bộ Giáo dục và Đào tạo giao thực hiện tài chính nhóm 1 và 2 kể từ năm 2022.

Theo đó, 4 đơn vị này đã bố trí hoàn toàn ngân sách nhà nước chi thường xuyên hàng năm, để bù đắp kinh phí hoạt động của các đơn vị này được thực hiện lộ trình giảm chi phí đối với các đơn vị thực hiện theo Nghị định 81/2021/NĐ-CP, lộ trình mức thu giảm hàng năm đã được phê duyệt theo dự án thực hiện.

Tuy nhiên, 3 năm học liên tiếp mức dù ngân sách nhà nước bố trí hoàn toàn hàng năm học phí các đơn vị này vẫn phải tiếp tục áp dụng mức giảm chi phí áp dụng theo (tổng hợp mức giảm chi phí đối trả) của với đơn vị thực hiện thực hiện chi thường xuyên được ngân sách nhà nước hàng năm.

Đây là điều bất cập trong thực hiện chế độ tài chính theo Nghị định số 60/2021/NĐ-CP của Chính phủ, gây thiệt hại cho 4 đơn vị này của Đội hình Huấn hơn 150 tỷ đồng do cắt ngân sách nhà nước hàng năm, 428 tỷ đồng giảm chi phí do không thực hiện lộ trình giảm chi phí theo dự án được

phê duyệt trong 3 năm qua.

Đây là nguồn lực quan trọng nhất là với các cơ sở giáo dục địa phương ở các khu vực miền Trung - kinh tế xã hội tiếp tục gặp khó khăn, đầu tư nhà trường học sinh. Kinh phí cho học tập, giảng dạy và nghiên cứu khoa học bị ảnh hưởng, đầu tư lâu dài ảnh hưởng đến chất lượng đào tạo, đầu tư kiến dạy và học của các cơ sở giáo dục địa phương”.

Trước đó xuất “lùi lại trình tăng học phí 1 năm theo Nghị định 81” được Bộ Giáo dục và Đào tạo trình Chính phủ, Giám đốc Điều hành Huân cũng bày tỏ: “Đề xuất báo nguồn lực tài chính cho các cơ sở giáo dục địa phương công lập hiện nay nâng cao chất lượng đào tạo và nghiên cứu, đề nghị Chính phủ xem xét điều chỉnh tăng mức học phí ở mức tối thiểu hợp lý nhất định (có thể thấp hơn mức tăng của lộ trình) để đảm bảo hài hòa giữa an dân định vĩ mô nền kinh tế và đảm bảo duy trì hoạt động cho các cơ sở giáo dục địa phương công lập.

Khi áp dụng mức tăng học phí ở mức hợp lý nhất định, thì các cơ sở giáo dục có điều kiện hỗ trợ lại người học có hoàn cảnh khó khăn thông qua các quỹ học bổng, đầu tư trang thiết bị các sở vật chất, đầu tư kiến dạy và học như vậy tái phân bổ lại người học nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo”.

“Trong trình hợp Chính phủ tạm thời chưa tăng học phí theo lộ trình, đề nghị Chính phủ xem xét hỗ trợ kinh phí cho các cơ sở giáo dục địa phương công lập, đặc biệt là các đơn vị đang thực hiện tổ chức tài chính nhóm 1 và 2 nhóm vùng phía áp dụng mức học phí như các đơn vị tổ chức 3 được hỗ trợ ngân sách hàng năm.

Điều này nhằm đảm bảo tính công bằng giữa các loại đơn vị tổ chức tài chính, đảm bảo vì các thực hiện các chủ trương, chính sách của nhà nước một cách đúng đắn và thông minh” - Phó Giáo sư, Tiến sĩ Lê Anh Phương nhấn mạnh.

Đề giáo dục địa phương có chất lượng, không thể không có nguồn kinh phí

Phó Giáo sư, Tiến sĩ Ngô Như Khoa - Chủ tịch Hội đồng trường, Trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp (Đại học Thái Nguyên) cũng đã có những chia sẻ thông tin và vấn đề này.

Phó Giáo sư, Tiến sĩ Ngô Như Khoa đề cập: “Đầu tiên là câu hỏi “mức học phí để học bao nhiêu là đủ”, “mức quy định của Chính phủ là cao hay thấp”, trên cơ sở thực tiễn quản trị các hoạt động của Trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp (Đại học Thái Nguyên), tôi xin chia sẻ một số suy nghĩ sau:

Trước hết, các trường thu học phí để phục vụ những gì? Trong đó: Dành khoảng 40% chi trả cho người dạy; Chi cho con người (phần vật, quản lý) khoảng 10% (theo tỷ lệ 20-25% cán bộ phần vật, quản lý); Dành 8% cho học bổng sinh viên, 5% cho nghiên cứu khoa học của sinh viên, giảng viên; Hoạt động chuyên môn phần vật trả tiếp cho đào tạo khoảng 20%; 17% phần còn lại và ngân sách Nhà nước cấp chi cho các hoạt động xã hội, phát triển xã hội,…”.

Về Chi phí học phí để trả cũng cho: “Theo quy định, tỷ lệ sinh viên chính quy/giảng viên của học quy định là 20. Để đảm bảo thu nhập cho 01 giảng viên trình độ thạc sĩ và dĩa trên mức thu nhập bình quân lao động trong doanh nghiệp tại các khu vực thành phố (ví dụ tại Thái Nguyên, năm 2021 là 9,4 triệu đồng/tháng), thì mức học phí sẽ được tính theo bảng dưới đây:

Như vậy, với mức học phí quy định theo Nghị định 81 là tương đối phù hợp với các trường đại học ở các khu vực có mức thu nhập xã hội bình quân thành phố Thái Nguyên, khi kể đến mức tăng trưởng kinh tế 8%/năm và mức tăng lương 20% năm 2023 của Chính phủ.

Tuy nhiên, cần lưu ý là thu nhập của giảng viên đang chỉ tính theo mức lao động bình quân của xã hội mà chưa tính đến thù lao nghề nghiệp và trình độ cao”.

“Vậy, nếu các trường chưa thể chi hoàn toàn, và tiếp tục thu học phí và miễn giảm học phí 2021-2022 thì trường sẽ hoạt động như thế nào khi cán bộ, giảng viên phải có lương? Phải chăng, chỉ có thể cắt giảm kinh phí hoạt động chuyên môn?” - thầy Khoa đặt câu hỏi.

Theo Phó Giáo sư, Tiến sĩ Ngô Nhân Khoa, để đánh giá mức học phí hiện nay là cao hay thấp, cần nhìn nhận thông qua 3 vấn đề sau:

“Thứ nhất, lương giáo viên hiện nay vẫn chỉ tăng đồng mức thu nhập lao động phổ thông, thì các cấp giáo dục để học có tuyển dụng và giữ được giáo viên giỏi hay không?

Thứ hai, chi phí dành cho hoạt động chuyên môn, đầu tư phát triển thấp như trên liệu có môi trường học tập, rèn luyện và phát triển của người học tốt không?

Thứ ba, chất lượng đào tạo, nhất là trình độ kỹ sư, công nhân phải có tính toàn cầu hóa. Trong khi học phí để học các nước tiên tiến như Úc, Mỹ, Anh đầu tư đồng tính đồng vùi thu nhập của kỹ sư, công nhân khi tốt nghiệp. Ví dụ, nếu lương bình quân sau tốt nghiệp các nước này là 3.000 USD/tháng, thì học phí cũng sẽ là 3.000 USD/tháng. Thứ hai, có công nhân, kỹ sư nào nhận lương dưới 2 triệu đồng/tháng không? Quy luật tự nhiên và xã hội liệu có cho chúng ta sự đồng chi phí thấp nhưng lợi ích ra sản phẩm chất lượng cao hay không?”.

Chính vì thế, Chủ tịch Hội đồng trường, Trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp (Đại học Thái Nguyên) cho rằng: “Đề giáo dục để học có thể đào tạo có chất lượng thì không thể không có nguồn kinh phí. Nếu không xã hội thông qua học phí, Nhà nước cần xem xét cấp bù kinh phí do không tăng học phí theo Nghị định đã ban hành”.

Mục Trà